

דרום עולה

הנגב והדרום כקטר המשק הישראלי

רוביק דנילוביץ' | ראש עיריית באר שבע

"באר שבע מייצרת הכי הרבה מהנדסים בארץ"

ראש עיריית באר שבע התייחס למעבר צה"ל דרומה: "אם הנגב טוב ל-IBM ודויטשה טלקום, אז הוא גם טוב ליחידות של צה"ל", והוסיף: "מסין, מיפן ומארה"ב מתמגנטים לנגב ויוצרים כאן עוגן של ידע בינלאומי"

מצד המדינה, בלי עידוד יזמים – אז פארק ההייטק הקיים כאן שרבים לא האמינו בו לפני כמה שנים לא היה קם. אם בארה"ב העזו להקים לפני שנים את הסיליקון וואלי, אז אנחנו העזנו להקים כאן את הסיליקון ואדי."

על חזון ערי העתיד:
עיר כיום צריכה להיות חדשנית, יזמית ושיתופית ולגעת בחושבים שלה בכל תחום. אם לא, אין לה זכות קיום. לא צריך לזרוק אחריות על הממשלה אלא לקחת יוזמה"

מרכז סייבר עולמי

בהתייחסו לעתיד, הפנה דנילוביץ' גם ביקורת כלפי הממשלה. "מצד אחד, המדינה כן עושה דברים טובים. למשל, היא מקימה בדרום את מטה הסייבר הלאומי וזו אמירה ממשלתית חשובה שמייצרת מכפיל כוח אדיר וממגנטת כבר יותר מ-70 חברות לכאן וזה חשוב וחיוני. מצד שני, הממשלה לא יכולה לאפשר את העיכוב הדרמטי של מעבר צה"ל דרום. לא מדובר רק בעיר הבה"רים שהיא לבדה לא תחולל שינוי והיא לבדה לא תוכל להיות שוברת שוויון". לסיכום אמר ראש עיריית באר שבע כי "אם לפני עשר שנים היו אומרים לכם שמועדון השחמט של באר שבע יזכה כל שנה ברציפות באליפות ישראל, ושכאר שבע תהיה עיר של תרבות ומרכז סייבר עולמי משגשג – אף אחד לא היה מאמין. אז אפשר להתחיל להאמין".

רעות שפיגלמן

דנילוביץ'. "בעולם המשתנה הזה אנשי המדע, הטכנולוגיה, הספורט והאמנות הופכים להיות הרבה יותר חשובים מהפוליטיקאים. זה עולם שבו כבר לא מסייגים על תכלים על ההווה אלא אך ורק על העתיד. בעולם כזה כל עיר, ארגון, מדינה חייבים לייצר מודל משלהם. מבחינתי, לא רק דרום עולה. הנגב והדרום יכולים להיות עוגן של ידע בינלאומי".

דנילוביץ' שאל איזו חשיבות יש היום במיקום גיאוגרפי של עיר על המפה. ות' שובתו: "העושר של עיר היום לא נמדד בכסף שלה או בנכסים שלה אלא רק בדבר אחד – ההון האנושי שלה. ובאר שבע היא עיר עשירה מאוד. עיר צעירה, עם אוכלוסייה סטודנטילית. באר שבע היא יצרנית המהנדסים הגדולה ביותר בישראל", הוסיף דנילוביץ'.

עתיד הסיליקון ואדי

בהתייחסו לדרכים ליצור את אותו עוגן ומרכז ידע בינלאומי אמר דנילוביץ' כי "כאן צריך לבוא לידי ביטוי כוחה של שותפות בעידן משתנה. לא הפרט עצמו, אלא השותפויות. עיר בעידן של היום אם היא לא חדשנית, יזמית ושיתופית – אין לה זכות קיום. עיר צריכה לגעת בתושביהם שלה בכל תחום – הכי קל זה לזרוק

"באר שבע היא יצרנית המהנדסים הגדולה ביותר בארץ, ואם היא והנגב טובים ל-IBM, לדויטשה טלקום ול-JVP, אז הם טובים גם לייחידות העילית של צה"ל", אמר אתמול ראש עיריית באר שבע רוביק דנילוביץ' בוועידת דרום עולה של "כלכליסט". עוד אמר דנילוביץ' בוועידה כי "קהילת התקשוב של צה"ל היא חשובה באמת, והפעמה השלישית של מעבר צה"ל לנגב מתעכבת בגלל נוחות של חלק מאנשי המודיעין שלא מבינים שהם מש"רתיים אינטרס יותר גדול משל עצמם". לדבריו, נושא זה גם קשור למה שקורה בימים אלה עם נגב קרמיקה".

ההון האנושי קובע

"אנו עוסקים בוועידה הזו בחיים של כולנו בעולם משתנה, שבו העיר הופכת להיות יותר דומיננטית מהמדינה", הוסיף

אברהם נסאסרה | מייסד מרכז תמר למצוינות במגזר הבדואי

"הצורך של הבדואים בממשלה שווה לצורך שלה בבדואים"

היזם העסקי והחברתי טען שהחברה הבדואית מהווה הזדמנות צמיחה גדולה וביקר את האפליה נגדה: "המדינה אינה מושלת בכל חלקיה באופן שווה"

חלק אינטגרלי מחיי החברה הערבית בישראל, בייחוד החברה הבדואית בנגב. בחברה שלי, מבוגרים וצעירים, נשים וגברים, חיים בשני קצוות – רצונות ושאיפות מצד אחד, ומשאבים ותשתיות מצד שני. צד אחד רוצה להתפתח, וצד שני שוקע בבזבז של היעדר תשתיות שמעכב אותנו. אני לא אומר את זה כדי לעורר רחמים, אלא כדי לתאר מציאות. "חשוב לי להעביר את המסר – מדינת ישראל היא קטנה מסך מרכיביה, לאזרחים שלה אין תשתיות בסיסיות כמו מים וחשמל. המדינה אינה מושלת בכל

המשפחה. הוא למד בבית ספר מקומי, במרחק של 2 ק"מ מביתו, והלך אליו כל יום, בשמש ובגשם, ברגל. היתה לו ילדות יוצאת ממגרד הרגיל, מלאה בחום ואהבה לצד הסתפקות במועט. היתה לו ידיעה ברורה שאין חלופה לעבודה קשה – כמו שלימד אותו אביו לראובג לכבשים. הילד הזה הוא אני. אני גאה להיות בן של הורים שנתנו לי את הכלים להצליח. אני בטוח שהם נתנו לי את כל מה שאפשר כדי שאגיע לאן שאגיע".

נאסרה סיפר על הקשיים בדרך להצלחה בחברה הבדואית: "האתגרים הם

"אי אפשר לתכנן בתל אביב, ליישם בירושלם ולבצע בנגב. זה לא עובד", כך אמר אברהם נסאסרה, מייסד מרכז תמר לקידום מצוינות במדעים בחברה הבדואית. נסאסרה הוא יזם עסקי וחברתי שגדל בלקייה שבנגב. נסאסרה פתח עם סיפור אישי. "אני רוצה לספר על ילד ערבי בדואי מהכפר שלי לקייה, שאביו נשוי לשלוש נשים, ושגדל עם 32 אחיו ואחיותיו. הילד לקח מדי יום את הכבשים למרעה כדי לראובג לפרנסת

על החיים בחברה הבדואית: הרוב חיים בשני קצוות. בפער בין הרצונות והשאיפות מצד אחד והמשאבים והתשתיות מצד שני"

נטעלי בינשטוק

ציון אמסלם מ-KPMG על משבר הדיור:

הגירעון של 130 אלף יחידות דיור הוא בעקבות כשל בהתחלות בנייה. לא מספיק לחד מענה שוטף של 45 אלף יחידות דיור כל שנה כתוצאה מגידול טבעי

מימין: מנחה המושב כתב "כלכליסט" אורן פרוינד, מנכ"לית נכסים ובניין סגי איתן, יו"ר ומבעלי מנרב אברהם קוזניצקי, ציון אמסלם מ-KPMG ויגאל דמרי מבעלי י.ח דמרי

כן, ושם הטבה משמעותית: למשל בגליל יש כמיליון שקל. או למה שהם יתיישבו פה בנגב או בגליל? המשבר הוא הזדמנות להפריח את הנגב, והם עושים ההפך". בנוגע לבנייה לתעשייה נשאלה איתן מדוע נכסים ובניין בחרה להקים פרויקט פארק הייטק נרחב בבאר שבע. "אנחנו יוצרים סביבת חיים אופטימלית ויש צורך במענה לתעסוקה, תרבות פנאי ומקום לגור בתנאים סבירים", השיבה. "בחרנו להגיע לבאר שבע כי הכללים הללו מתקיימים פה. אבל יש צורך בכמה תנאים בסיסיים כדי שהמורל יעבור. צריך להתחיל לחשוב בטווח ארוך, כי בישראל רגילים לחשוב בטווח קצר. ראש עיריית באר שבע קבע שהוא רוצה להפוך את העיר למרכז מטרופוליני. החשוב ביותר הוא שישראל רואה עתיד בעיר ובנגב עתיד ומשקיעה פה רבות, בהייטק, בעיר הבה"דים, במרכז התקשוב שיביא לאזור הרבה אנשי קבע. בנינו את פארק ההייטק בשיתוף העירייה והאוניברסיטה ומועסקים שם כ-2,000 עובדים מהדרום. בנינו נוסף יתאכלס בקרוב ובו עוד כ-1,000 עובדים. גם רפאל מגיעה וגם WeWork. לא מספיק רק להוביל אנשים מהמרכז לעתודת קרקע אחרת, קורה משהו בבאר שבע".

ענת דניאלי

מושב נדל"ן | לאן הולך שוק הנדל"ן בנגב ובדרום

"הבשורה תגיע כשבסיסי צה"ל יעברו לנגב יחד עם החיילים"

יגאל דמרי, מבעלי י.ח. דמרי, אמר כי עיר הבה"דים לבדה לא תעשה את השינוי בבאר שבע. אברהם קוזניצקי, מבעלי מנרב, התריע: "משבר הדיור לא יפתר בהצעות פופוליסטיות וסיוע לזוגות צעירים"

שיכירו את המקום ישתקעו בו". לדברי דמרי, "יש תענוע בביקוש שיוצר משרד האוצר. לא רק שהוא בולם את הביקוש בהגדלת דירות לזוגות צעירים. כ-44 אלף זכו בדירות – ואילו הקבלנים יקבלו קרקע רק בעוד שנה-שנתיים ב-70% מהפרויקטים. ככה שמי שזוכה – זכה בפתק. למשל פה בבאר שבע בשכונת הפארק זכו כמה מאות אנשים שהוגרלו, אבל בינתיים העשבים גדלים שם. הפיתוח יתחיל עוד שנתיים ואנשים יראו דירות רק בעוד חמש-שש שנים. אנשים שזכו בבאר שבע – זכו בהגרלה שאין בה כלום. במקום ביל האוצר שיווק גם במרכז דירות למשת-

סומך חייקין: "הרצון של כחלון לחזור לפוליטיקה הוביל לצורך להציג פתרונות לדיור וכבר אז הבנו שנדל"ן זה לא סלר לר. המשק במצב חירום לא במובן הביטחוני אלא החברתי. הגירעון של 130 אלף יחידות דיור הוא בעקבות כשל בהתחלות בנייה. לא מספיק לתת מענה שוטף של 45 אלף יחידות דיור כל שנה כתוצאה מגידול טבעי. על השאלה אם צפויה עלייה בביקושים לדירות בבאר שבע אמר דמרי: "עיר הבה"דים לא תשנה את העיר. זה יועיל אבל זו לא הבשורה. הבשורה תגיע רק כשיעברו בסיסי צה"ל לנגב עם עשרות אלפי חיילים שבהתחלה ייסעו ברכבת למרכז וברגע

של זוגות צעירים", והוסיף: "צריך תוכנית מושכלת שמטפלת גם במשפרי הדיור. התוכנית צריכה להתבצע על ידי מומחים לטיפול במשברים. כרגע מטפלים במשבר הזה אנשים שלא מבינים בכך". קוזניצקי הוסיף כי קובעי המדיניות מדברים על ירידה של 25% במחירי הדירות. "אבל המטרה היא שמחירי הדיור יתמתנו וגם אם נצליח לעצור את עליית מחירי הדירות, כמו ירידה של עד 5% זו תהיה הצלחה גדולה". לשאלה אילו הצעות עלו בצוות ההיגוי להורדת המחירים של שר האוצר משה כח"ל, אמר ציון אמסלם, שותף ומנהל סניף באר שבע וראש תחום תעשייה ב-KPMG

"מחירי הדיור בטווח הארוך ימשיכו לעלות, בפרט בפריפריה", אמר יגאל דמרי, מבעלי י.ח. דמרי בתשובה לשאלה על הכיוון האפשרי של מחירי הדיור, בפאנל על שוק הנדל"ן בוועידת דרום עולה של "כלכליסט" בה נחית אורן פרוינד. סגי איתן, מנכ"לית חברת נכסים ובניין הסכימה: "בהסתכלות על פרמטרים כלכליים אני לא רואה סיבה שירדו המחירים". לדברי אברהם קוזניצקי, יו"ר ומבעלי חברת מנרב אמר ש"את המחירים לא נפתור בהצעות פופוליסטיות וסיוע רק למגזר מצומצם

איציק כהן | ראש מינהל מעבר צה"ל לדרום

"המעבר דרומה ישפר את האפקטיביות של הצבא"

ראש מינהל מעבר צה"ל לדרום הבהיר כי "חייבים לייצר תשתית טובה כדי שאנשים ירצו להגיע לנגב. הנושא נמצא במו"מ מתקדם עם הממשלה"

דונם וזו העיר השלישית בגודלה בנגב. עוד ציון כהן כי היקף ההשקעה בקריית ההרכה היא כ-2 מיליארד שקל תוך ש-57% מן התקציב נשאר בנגב כך שכמיליארד שקל נותרו כאן. בין אם הקבלנים – מתוך 18 חברות 10 הן מהנגב – שבנו את המקום או עובדי ההרכה שרכיבים מהם מאזור הדרום. בית הספר לסייבר נמצא כבר בעיר באר שבע ופ"רויקט אוכלס כבר ב-2014. לאחר שת"בנה קריית המודיעין נעתיק את בית הספר לשם".

ענת דניאלי

ותאוכלס בשנים עד שנת 2025. יש טענות לבעיית תחבורה במקום ועל כן ראש הממשלה יעשה בקריית ההרכה ישיבה כדי לקדם את הנושא וכן לפתור את בעיית התחבורה ומעטפת כדי שגור כל להתקדם". לגבי בסיס נבטים אמר כהן כי "כיום זה בסיס חיל האוויר הגדול במדינה והוא רק בשלבי התפתחות וקליטת יחידות. קריית ההרכה שהיא איחוד של שבעה בתי ספר להרכה של מערך תומכי הלחימה ממרכז הארץ התאכלסה בשנתיים האחרונות. הקרייה נבנתה על 2,500

לכולם", אמר כהן והוסיף כי "יש במעבר אפקטיביות מבצעית שהיא מעבר לתשתיות. המעבר והחשיבה שנעשתה ישפרו משמעותית את נושא האפקטיביות והיעילות של הצבא". לדברי כהן "יש כיום 4 פרויקטים גדולים. התחלנו בשנת 2004 עם הקמת בסיס נבטים של חיל האוויר, אחר כך קריית ההרכה ולאחר מכן קריית הת"קשוב וקריית המודיעין. הקמת קריית המודיעין נמצאת כרגע בכותרות ויש מספר חברות שמעוניינת בפרויקט. הקרייה תוקם בסמוך לצומת לקית

על המעבר של צה"ל לנגב: זו הזדמנות פז והגשמת חזון בן-גוריון. סוף-סוף יפרדו כולם מהמחנות הישנים מימי המנדט הבריטי

"יש קושי בהעברת המ"שפחות לנגב וחייבים לייצר תשתית טובה כדי שאנשים ירצו להגיע לנגב. בימים אלה אנו במו"מ מתקדם מול הממשלה לייצר את המענקים שיאפשרו לאנשים צעירים יעברו לנגב", אמר תא"ל במיל' איציק כהן, ראש מינהל המעבר דרומה במשרד הביטחון. "המעבר של צה"ל לנגב זו הזדמנות פז והגשמת חזון בן-גוריון. סוף סוף ייפרדו כולם מהמחנות הישנים מימי המנדט הבריטי. יש פה הזדמנות פז